

*** AnkaraHaber 27.04.2010**

Ankara Kalesi sorunlarına çözüm bekliyor. Ankara Kalesi Derneği Başkanı Şevket Bülend Yahnici, yetkililer ile başkentli işadamlarının ilgisizliğinden yakındı. Ankara Kalesi Derneği Başkanı Şevket Bülend Yahnici, kale ve çevresinin yaşadığı sorunların çözümü konusunda yetkililer ile başkentli işadamlarının ilgisizliğinden yakındı. Kalenin otopark, trafik ve güvenlik gibi problemlerinin bulunduğuna dikkat çeken Yahnici, “Bunları çözdüğümüz zaman burasının Suriye'deki Halep Kalesi'nden Paris'teki Monte Mario'dan bir eksiği olmaz” dedi. Yahnici, kalenin Monte Mario ile “kardeş kale” ilan edilmesi konusunda teklif aldıklarını ancak, yaşanan sorunlar nedeniyle “kendilerinin böyle bir teklifi cesaret edip de yöneticilere aktarmadıklarını” açıkladı.

http://www.ankarahaber.com/news_detail.php?id=62974

*** İlgazetesi****4. Kale Festivali hazırlık toplantısı yapıldı.**

Başkentten sembollerinden Ankara Kalesi'nin tanıtımı açısından en önemli ve istikrarlı etkinliklerden biri olan Kale Festivali'nin dördüncüsünün organizasyonuna yönelik hazırlık toplantılarına başlandı. Altındağ Belediyesi'nin ev sahipliğinde gerçekleştirilen toplantıya Ankara İl Kültür ve Turizm Müdürü Doğan Acar, Anadolu Medeniyetleri Müze Müdürü Melih Arslan ve Ankara Kalesi Derneği başta olmak pek çok dernek ve sivil toplum örgütünün temsilcileri katıldı.

<http://www.ilgazetesi.com.tr/2010/01/01/4-kale-festivali-hazirlik-toplantisi-yapildi/>

*** Radikal**

Ankara'da AKP adayının projeleri:

AKP'nin Ankara Büyükşehir Belediye Başkan adayı Melih Gökçek, yeni projelerini açıkladı: Ankara'nın beş girişine 50'şer metre uzunluğunda Atatürk, Nasrettin Hoca, Fatih Sultan Mehmet ve semazen heykelleri koyacağız. Müthiş bir ışıklandırma yapacağız. Karacaören'de bütün hayvanların kumaştan ya da peluştan yapılmış maketlerinin bulunduğu 30 bin metrekarelik bir orman alanı kuracağız. Maketler ses de çıkaracak. Hıdırlıktepe'nin üstüne muhteşem bir otel yaptıracağız. Otelin üstüne de Airbus uçaklarının en büyüğünün maketini koyacağız. Gece aydınlatılacağı için çok cazip olacak. Ankara Kalesi'ne 180 metre yüksekliğinde dünyanın en büyük bayrak direğini dikeceğiz. Bir de 'medyatower' kuracağız. Ankarada'ki tüm antenler burada toplanacak. 'Ankara'nın Yedi Harikası' adlı yedi ayrı projeyi gerçekleştireceğiz. 1 milyon 700 bin metrekarelik fuar alanı inşa edeceğiz.

*** Hürriyet Gazetesi - Reyan TUVİ - 13.03.2004**

Gezgin Açılan Farklı Kapılar

Bir zamanlar bozkırın ortasında kaybolmuş, yumuşak keçi yününden ürettiği yünle tanınan, Angora adında önemsiz bir kırsal yerleşimken, bir başkent olmak... Türkiye'nin politik hayatının kalbinin attığı bu şehir özgün atmosferi ile gezgin farklı kapılar açıyor. Herkesin merakla dinleyeceği bir süreç... Ankara'da, turistik bir gezinin yanısıra, işte bu süreç büyülüyor insanı. İlk kurulan Ankara'dan geriye kalanlar hálá Kale çevresinde duruyor. Angora'nın etrafında gelişerek, onu adeta silip süpüren, Atatürk'ün kurmak istediği ikinci Ankara ise bir metropol, bir başkent; modern

ve batılı bir devlete layık yönetim merkezi... İki kişiliği olan bu kent, hiçbir zaman turistlerin, İstanbul kadar görmek istedikleri bir yer olmadı. Hatta bu iki kent laf arasında yaratılan rekabetlere de konu oldu. Ancak sokaklarında biraz vakit geçirilirse, Türkiye'nin politik ve idari hayatının kalbinin attığı Ankara'nın, kendine özgü atmosferi ve yaşamı, bir gezgine farklı kapılar açacak kadar ilginç olabilir. MÖ. 2. yüzyılda Hititler'den önce, Bronz Çağı'nda, burada Hattiler yaşıyordu. Sonra Frigler, Lidyalılar ve Persler birbirini takip etti. Hititler buraya Ankuwash demişlerdi, Frigler bu adı Ankyra olarak değiştirdiler. Efsaneye göre, Frig Kralı Midas'a, rüyasında ilahi bir ses, topraklarında bulunduğu gemi çapasının olduğu yere bir şehir kurmasını söyler. Çapa, Ankara Kalesi'nin olduğu tepelerde bulunur. MÖ 3. yüzyılda, Galatlar şehri başkentleri yapıp adını, Galatia olarak değiştirirler. Ardından, kent Romalılar'ın, Bizanslılar'ın, 1073'te Selçuklular'ın, 1361'de, Yıldırım Bayezid zamanında da Osmanlılar'ın eline geçer. 1402'de, Ankara'ya 30 kilometre uzaklıkta, Moğol lider Timurlenk ile Yıldırım Bayezid arasındaki savaşta, Timurlenk galip gelince, imparatorlukta taht kavgaları başlar ve bu arada Ankara yine sadece yününden dolayı ayakta kalır. Kurtuluş Savaşı'nın kesin zaferinden sonra, Atatürk, kentin savaşta oynadığı stratejik rol nedeniyle, Cumhuriyet'in ilanından az önce, 13 Ekim 1923'te, burayı başkent olarak seçer. 1919 ile 1927 arasında İstanbul'a hiç uğramamıştır ve bu biraz da kişisel tercihidir. Parlamento bunu onaylamıştır ancak Ankara, bu tarihte, halkın kerpiç evlerde yaşadığı, su ve elektriğin olmadığı, bir Anadolu köyü gibidir. Ayrıca, Ankara'nın başkent olması, bu kentte büyükelçiliklerini kurmak zorunda kalacak ülkeler tarafından iyi karşılanmaz. Ancak boş arazilerin çokluğunun ve yeni inşaatlara müsait olmasının fark edilmesiyle bu itirazlar son bulur. Hükümet, kenti planlamak için Alman ve Avusturyalı şehircilik uzmanlarına başvurur. Atatürk'ün hayal ettiği modern, batılı başkent kurulması için, yeni yollar, meydanlar, parklar ve hükümet binaları inşa

edilmeye başlanır. Onbinlerce işçi, Anadolu'dan buraya iş bulma ya da daha iyi bir yaşam sürme hayaliyle göç eder. Şehir planlamacıları kent nüfusunun 30 binden 800 bine yükseleceğini tahmin ederler. Bugün, kentin nüfusu tahminlerinin beş katına ulaşıyor.

*** Milliyet Rehber (Ankara) - 13.3.2004**

Eski Ankara'nın "Namazgah" semtinde inşa edilen Etnoğrafya Müzesi, günlük yaşam göstergelerini bir araya getirerek Anadolu'nun küçük bir kopyasını resmediyor. Burası için "Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nin kardeşidir" diyebiliriz; çünkü onlar bir tasarımın iki parçası: Tarihimizin araştırılması kadar Türk kültürü ve sanatıyla ilgili eserlerin derlenmesine de çok önem veren Atatürk, Ankara'da bir Millî Müze, bir de Hitit Müzesi kurulmasını istiyor. Millî Müze hayali, 1928'de Etnoğrafya Müzesi'nin kendi binasında açılması ile gerçekleşiyor. Mimarı, Cumhuriyetin ilk dönem gözde mimarlarından Arif Hikmet Koyunoğlu. Hitit öncesi ve Hitit devri buluntuları, kazı mekânlarından Ankara'ya akmaya başladıkça, Kale eteğinde birbirine komşu bulunan Mahmud Paşa Bedesteni ile Kurşunlu Han onarılarak müze haline getiriliyor (1938) ve Anadolu Medeniyetleri Müzesi de böyle doğuyor. Uzun bir süre restorasyonda kalmıştı Etnoğrafya Müzesi. Fakat değmiş buna. Türk sanatının Selçuklu devrinden günümüze uzanan örneklerini sergilemek dışında, Anadolu insanının özel gün gelenekleri ile gündelik yaşam halleri, vitrinler ardında mekanların aynısı kurularak canlandırılıyor. Mankenlerin naylon peruklarındaki -özellikle de perçemlerindeki- sakillik, bir "yabancılaştırma ögesi" gibi canlandırmanın illüzyonunu bozsa da, güzel bir etnoloji müzesi

burası. Beykoz camları, İznik ve Çanakkale çinileri, Selçuklu bakırları, Osmanlı hat eserleri ve diğer ilginç pek çok parça ile birlikte "ferman mahfazası" kubur'lar... Müzenin en güzel bölümlerinden biri, ahşap eserlerin sergilendiği son salonu: Selçuklu Sultanı III.Keyhüsrev'in mütevazı tahtı ile Ankara'ya yakın yerleşimlerden toplanan ahşap cami kapıları, minberler, mihraplar ve bir zamanlar kimbilir hangi hayatlara açıldığını merak ettiğiniz "pencere kanatları" var burada. Ürgüp'teki bir camiden gelen minber, bu salonun başyapıtı. Müzenin başyapıtı ise Atatürk'e ayrılan bölüm. Etnoğrafya Müzesi'nin adını hepimiz ilkokuldayken öğreniyoruz; Atatürk'ün 1953'e kadarki geçici kabri olarak. Atatürk'ün naaşı, yapının güzel kubbesinin altındaki holden geçilen sütunlu iç avluya defnedilmiş. Daha önce mermer bir havuz varmış orada. Ve avlu olduğu için de üstü açıkmiş. Atatürk, göğün altında uzanmış sonsuzluğa. Çatı, sonradan eklenmiş. Şimdi onun geçici kabrini temsilen çevrelenmiş alanın etrafında cenaze törenlerine ilişkin sürekli bir fotoğraf sergisi var. Dolmabahçe'den alınışı, deniz yoluyla Haydarpaşa'ya getirilişi, Ankara garında karşılanması, katafalktaki saygı nöbetleri ve kederli insanların gözyaşları. Gerçek sevgi, derin acı, şiddetli sarsılış... Çok çarpıcı fotoğraflar. Pek görülmüş olmasa gerek. Etnoğrafya Müzesi, her şeyden önce, bu fotoğraflar için görülmeye değer. Geçmişin idealizmine bakarak bugünün savruluşunu görmek için.

Pınar ŞENEL (pinarxsenel@yahoo.com)

*** Milliyet Rehber (Ankara) - 06.03.2004****HAMAM Giriş:Üç Sesterti (Roma Para Bimimi)**

Çankırıkapı caddesi üzerinde, Ulus'tan Dışkapı'ya doğru giderken 400 metre ileride, solda bulunan Roma Hamamı, Ankara'nın en güzel "gizli" yerlerinden biri. Burası 2.5 metre yüksekliğinde bir höyük: Toprağında, geçmiş zamanların sahipsiz hatıraları yatıyor. Roma Hamamı, sağlık tanrısı Asklepion adına, Roma imparatoru Caracalla tarafından M.S.2.yy.'ın sonunda imparatorluğun şanına uygun gösterişte inşa edilmiş bir yapı. Odun ateşiyle ısıtılan 12 külhanlı bir hamam. Elmadağ'dan gelen suyu, içinde bulunduğu mahallenin su ihtiyacını da karşılıyormuş. Yapı bütünü içinde açık spor alanı da varmış. 8.yy.'da yanmadan önce, kesintisiz beş yüz yıl kullanılmış. O dönemde Ankara, Roma ve Augustus Tapınağı'nın bulunduğu kutsal tepenin etrafını çeviriyordu. Kentin kuzey ucu Radyoevi'ne doğru uzanıyordu. Ortak kullanıma açık kamusal mekânların aynı zamanda birer toplanma yeri olduğundan yola çıkarak, Roma Hamamı'nın, Augustus Tapınağı çevresindeki akropolden sonra, Antik Ankara'nın ikinci önemli buluşma noktası olduğu biliniyor. Augustus tapınağına -bugünkü Hacıbayram Camii alanına- uzanan revaklı yol, hamamdan başlıyormuş. Buradaki etkileyici ilk şey, antik bir hamamın merkezî ısıtma sistemini görüyor olmak. Zamanında, hamamın taban taşları için minyatür birer sütun işlevi gören, şimdi ise birbirinin üzerine devrilen kurabiyeler gibi görünen tuğlalar çok sevimli. Sıcak suyu dolaştırmak için ortaları delik olan bu taşları ipe dizip kolye yapmak geliyor insanın içinden. Hopdediks, bir maceralarında buraya da gelmiş olsaydı, Farfara'ya hediye etmek için bunu mutlaka yapardı

herhalde. Roma Hamamı ören yeri, aynı zamanda bir açık hava müzesi. Ankara'nın Cumhuriyet kenti olarak kurgulanışından bu yana, inşaatların temel kazılarında ortaya çıkan pek çok eser, burada. Görece yakın geçmişe ait Ermeni, Rum, Yahudi mezar taşları, bir zamanlar kalbi bu kentte atan insanların çok kültürlü panoramasına birer örnek. Bir de öte dünyaya açılan kapılar var. Bunlar da antik çağın mezar taşları. Ölen kişinin cinsiyetine, mesleğine, toplumsal statüsüne ait simgeleri resmetmesi dışında, çarpıcı olan, mezar taşlarının ikinci bir dünyaya açılan kapılar olarak tasvir edilmeleri. Cennete açılması temenni edilen çift kanatlı taş kapılar... Biz "şimdilik" mezar taşı diyoruz onlara.

Pınar ŞENEL

*** Milliyet Rehber (Ankara) - 28.02.2004**

Kale'nin Kör Kapısı

Açtığımız kapıların beklediğimizden farklı yerlere açılması ihtimali hemen her zaman var. Sevimli Canavarlar filmindeki kapılar, neşeli sürprizlere açılıyordu. Kapısını açtığımız

asansörün katta olmama ihtimali ise..., en iyisi hiç düşünmemek. Bir de kör kapılar var... tüm ısrarlara rağmen açılmayan, varlık nedenlerini tüketmiş yanıltmacalar. Yaşadığımız kentte ilginç ve sahici bir kör kapı görmek isterseniz, Kale'ye gidin. Ankara Kalesi yapılırken -her yerde her zaman yapılageldiği gibi- eski kalıtların taşlarından yararlanılmış. Yapının kahverengi orijinal tuğlaları arasında görünen; yer yer duvarın neredeyse yarısını kuran beyaz taşlar, bunlardan. Roma Hamamı ören yeri içinde gördüğümüz eserlerin kardeşlerini, örneğin, hamamın ısıtma düzeneğine ait ortası delik yuvarlak taşları surlar üzerinde görebilirsiniz. Bir düğme gibi düşmüş olanlarının da geride bıraktıkları boşlukları. Kalenin içine doğru ilerledikçe, başka yerlerden getirip konan bu "sonsuz misafir" taşların daha ilginçlerini de görmek mümkün. Kaleyi yapanların acelesi olsa gerek, üzerinde insan tasviri olan bir yontuyu yatay yerleştirmişler duvara. Latince bir yazıt ise tamamen baş aşağı. En ironik olanı ise "cennete açılan bir kapı"nın, yani, bir mezar taşının tuğla olarak kullanılmış olması. Bu kör kapıyı görmek için saat kulesinin sağından, aşağı doğru inmeye başlayın. Çok değil otuz-kırk metre sonra sağınızda, başınızı yukarı kaldırdığınızda, birbirine dik açılı iki duvarın kesişim noktasında, öte dünyaya açılan o çift kanatlı kapıyı göreceksiniz. "Kale" duvarında. Sahibi, cennete açılmasını temenni ettiği mezar-kapının bir kale duvarında körleştirildiğini bilmiş olsa... Belki hâlâ orada bekliyordur. Onun adına, gözlerinizle siz aralayın o kapıyı. Hayallerinizin mutlu ülkesine gidin. Cenneti bu dünyada bağışladığınız için kendisine, size teşekkür edecektir.

*** Milliyet Rehber (Ankara) - 21.02.2004**

Dadaş Çayı

Kale'de, At Pazarı yokuşunun sonunda daracık bir sokak üzerinde göze çarpmayan Dadaş Turistik Çay Evi, dünden bugüne şöhretli-şöhretsiz pek çok Ankaralıyı, hatta dünyalıyı ağırladı. Konuk defterlerinde, masa camı altındaki kartvizitlerde, dil farkının görülmediği sevgi sözleri güldestesi var. Sebebi, harmanı insan sevgisiyle karılmış bir bardak sıcak çay. Erzurumlu Hasan Tüşik, kendisini bir efsane haline getiren bu işi uzun süredir yapıyor. Çay ocağının önünde birkaç alçacık masası ve etrafına dizdiği hasır kürsî'leri var sadece. Bir de, en az altı çayı karıştırarak demlediği nefis çayı. 20 yaşında gelmiş buraya. Kırk beş yıldır Ankaralı. Bu kentte yaşamayı seviyor. Çünkü "Hanımım, müşterilerim... mutluyum işte". TRT'ye ayarlı radyosunda Yurttan Sesler, Beraber ve Solo Şarkılar, İki Solist'ten Seçmeler... İhtirasla yaralanmamış kalender ezgiler yandaki antikacının

duvarına çarpıyor önce; sonra Hasan Bey'den yansıyıp üzerinize düşüyor. İçinde yaşadığınız gün, bu çay molası kesitinde, sizi kendinden koparıp, bir kuşu incitmeden tutmaya çalışır gibi seven insanların yitik dünyasına taşıyor. Orada Hasan Bey var. Ne zaman gitseniz, kravatlı, yelekli, köstekli saatli şık giyimi, siyahi pala bıyıklarına vurgu yapan temiz yüzüyle, tevazu sahibi doğulu bir bey bulursunuz orada. Bunca ünlü olmasına rağmen konuşurken gözlerinizin içine bakamaz. Bizans duvarlarındaki gizli tuğla gibidir: Saklı ve hep orada: Saf'lığa hasret kaldığınızı anımsatmak için.

Pınar ŞENEL

*** Ankara'da Kültür ve Sanat - Nisan 2003**

Canım ne zaman "alıp başını gidesiye"

sıkılsa, Anadolu Medeniyetleri Müzesi'ne çıkardım bir zamanlar. Böyle böyle beş defa gezdim müzeyi. Mutsuz olduğum zamanlarda beni oraya çeken bir şey vardı. Bizi müzelere çeken, artık harabe olmuş eşyanın kayıp parçalarını, maddesiyle-ruhuyla imgelemimizde tamamlama heyecanı olsa gerek. Hayatları olmasa da ruhları bize benzeyen arkaik insanların yüzlerini aramak, kırık çömlek parçalarında. Dünyanın sayılı müzelerinden sayılan, Türkiye'de en çok ziyaret edilen müzelerden olan, 1997 yılında Avrupa çapında yapılan bir değerlendirmede (İsviçre, Lozan'da) altmışsekiz müze arasından "yılın müzesi" seçilen Anadolu Medeniyetleri Müzesi, 200 bin eserlik büyük koleksiyonuyla, reel zamanın birkaç saati içinde tarihin bütün çağlarının içinden geçme olanağını veren bir büyük seçki: M.Ö. 50.000'lerden M. S. 200'lere kadar. Ankara'da müzecilik çalışmaları Cumhuriyet'le birlikte başlıyor. Tarihimizin araştırılmasına, Türk

kültürü ve sanatıyla ilgili eserlerin derlenmesine çok önem veren Atatürk, Ankara'da bir Millî Müze, bir de Hitit Müzesi kurulmasını istemiş. Millî müze hayali, 1928'de Etnoğrafya Müzesi'nin kendi binasında açılması ile gerçekleşmiş. Bu arada Hitit öncesi ve Hitit devri buluntuları, kazı mekânlarından Ankara'ya akmaya başladıkça, yeni bir müze inşa edilmesindense, kale eteğinde birbirine komşu bulunan Mahmud Paşa Bedesteni ile Kurşunlu Han'ın onarılmasına karar verilmiş (1938). (Fatih Sultan Mehmet'in sadrazamı Mahmud Paşa 1464-1471 yılları arasında yaptırmış burayı. Bedesten, içinde değerli eşya alınıp satılan kapalı çarşı anlamına geliyordu.) Eserler, bedestenin on kubbeli-yüksek tavanlı salonuna (mevsim kışsa, üşüyorsunuz) Alman arkeolog H. G. Guterbock başkanlığındaki bir heyet tarafından 1940'ta yerleştirilmiş. Çarşının olduğu gibi bırakılan dükkânları batı

kanadında ve onlarda da yine eski eserler teşhir ediliyor. Kurşunlu Han ise, müze bütünüünün idari binası olarak kullanılıyor. Müze turuna, içine bacasından girilen Çatalhöyük evlerinin gerçek ölçülerine uygun bir modelinin kesiti önünden geçerek başlıyorsunuz. Bu ilk bölümde nefis eserler var. Üstelik bunların bir kaçı ünük, eşi olmayan eserler. Örneğin tarihin en eski kumaş parçası (yangından kurtulmuş gibi bir hali var) ve en eski aynası (camdan değil obsidyenden) burada. Ankara'nın simgesi Hitit kursları da kumaşı geçince hemen solda, kendilerine özel stantların üzerinde duruyor. Boy boy, çeşitli dönemlere ait pek çok Anatanrıça (Kubaba-Kibebe) heykelciği de sağ tarafta ve orta camekânlarda. Ve o müzeye beş kez gitmemin belki de tek müsebbibi olan takılar... Günümüz tasarımcılarına özel sandığımız bir yaratıcılık, şaşırtıcı bir emek, özenilesi bir zarafet... İnanın, gözlerinizi alamazsınız. Frigya Kralı Midas'ın ahşap

mobilyaları müzenin en güzel eserlerinden. Sedir, ardıç, sarıçam, şimşir, ceviz ağaçları kullanılarak yapılmış bu mobilyaların en güzeli de Midas'ın masası. Aslında bizim gördüğümüz eserlerin buluntu hali değil; bu güzelliği ortaya çıkaran, mobilyaya yapılmış restorasyon çalışması. Türkiye'nin ilk -sonradan İstanbul'da da bir tane açılmış- eski eser bakım ve onarım laboratuvarı, Anadolu Medeniyetleri Müzesi'ninki. Yılda iki bin ile üç bin arasında eser, konservasyon ve restorasyon işliklerinde, yeniden hayata dönüyor. Aldıkları devlet memuru maaşı karşısında, daha çok "gönüllü" sayılabilecek bir avuç uzman, çok zevkli, heyecanlı, ve riskli bir görevi, sevgiyle sürdürüyorlar. Koruma altına aldıkları ve onardıkları eserleri bilgisayar ortamında belgeleme/arşivleme işini de aynı anda yürütüyorlar. Restorasyon, bir arkeolojik kalıtı rezil de edebilir. Doku uygunluğu, estetik bütünlenme, gerçekçilik çok önemli. Ankara Anadolu Medeniyetleri

Müzesi laboratuvarında yapılan restorasyonlar bu açıdan başarılı. Turizm amaçlı tanıtımlarda, daha çok Batı Anadolu antik kentleri ve müzeleri öne çıkmıştır hep. Bildik deniz-doğa-tarih üçlemesi nedeniyle. Bu yüzden örneğin Doğu Anadolu'daki Urartu Devleti'nin kalıtlarını diğerleri kadar fazla duymamış, öğrenmemiş, tanıtmamışsınız. Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde mezarlarını ev biçiminde inşa eden, taş işçiliğinde çok ilerlemiş, altın-gümüş işlemleri kendi çağında moda yaratmış Urartuların eserlerini de görebilirsiniz. Sheraton Oteli'nin eteklerindeki Karum'un adı, tarih öncesi devirlerden geliyor. Tacirlerin kurdukları, alış-veriş yaptıkları ve yaşadıkları yerlere karum deniyormuş M.Ö. 2000'in başlarında. O dönemde Anadolu bayındır ülkelerden biriymiş. Bunu bilen Mezopotamyalılar, Asur Devleti'nin öncülüğünde Anadolu'yla büyük ticari ilişkileri girmişler ve böylece dokuz karum kurulmuş.

Bunların idare edildiği başkarum ise Kayseri yakınındaki Kültepe Kaniş'tekiymiş. Karum betimlemesi yapılmış büyük bir tablonun eteklerinde, bu döneme ait eserleri de görmek mümkün. Müzeyi hasbelkader gezenlerin anlata anlata bitiremedikleri bir parça var: Kocaman bir çömlek bu. Antik Yunan'a özel bir teknikle, siyah üzerine boyama ile resimlendirilmiş. Daha doğrusu kare kare kurulmuş bir çizgi-öykü bu. Anlattığı, bir sevişme sahnesi. Zaman zaman bazı eserler belki restorasyon için belki başka sebeplerle depolara kaldırılıyor. Bunlardan biri, son üç gidişimde hep onu aradığım, bulamamaktan yeis duyduğum bir Roma büstü. Roma sanatının gerçekçiliği için derler ki, Romalı kuşlar, heykellerdeki üzümleri gerçek sanıp gagalamaya çalışırlarmış o zamanlar. Bu anlayışla yapılmış söz ettiğim büstün modeli genç adama âşık olmak istemiştim. Depodan firar edeceği, sürpriz yapıp bana yine kendini göstereceği günü bekliyorum. Bu arada

müzeyi gezer ve onu önce siz görürseniz
-mutlaka tanırırsınız- bana haber verin lûtfen.

*** Pınar ŞENEL, Ankara Yazıları**

Bir Başkent Yaratmak

Eski Ankara fotoğrafları, kentin
bugününün ölçüsü değildir yalnızca.
Bakarken adını pek koymasak da
sadece "geçmişe özlem" hissi de değildir
içimizdeki. O fotoğraflarda, lego
parçalarıyla ev yapan çocukların neş'esi,
heyecanı, intizamı ve acemiliği vardır.

Çünkü onlar yeni Türkiye Devleti'nin ilk cumhuriyetçi kuşağının kurguladığı "başkent" in fotoğraflarıdır. Ankara, başkent olduğunda (13 Ekim 1923), yaklaşık 20 bin nüfuslu küçük bir Orta Anadolu kentiydi. Dar ve kıvrımlı sokaklar boyunca sıralanan mütevazı evlerin ardındaki hayatlar, acılarla yüklüydü. Son yüzyılda yaşanan ekonomik çöküntünün ardından savaş yıllarının yoksulluğu gelmiş; 1917'deki büyük yangının is'leri, kasveti daha da koyulaştırmıştı. Yeşilden yoksundu bu şehir. Ve neşeden. 19.yy. gezginleri Ankara'yı "hüzünlü" ve "bakımsız" bir kent olarak nitelemişlerdi bu yüzden. Hal böyleyken, Ankara'nın başkent olarak gelişimi, yeni rejimin de başarısı olacaktı aynı zamanda. Bu nedenle yoğun bir

yapılaşma hareketi başladı. Yakup Kadri'nin deyişiyile "kent baş döndürücü bir hızla gelişiyor; Taşhan önünden Samanpazarı'na, Samanpazarı'ndan Cebeci'ye, Cebeci'den Yenişehir'e, Yenişehir'den Kavaklıdere'ye doğru uzanan alanlar üzerinde apartmanlar, evler, resmi binalar kısa süreler içinde art arda yükseliyordu". 1924'te çıkan bir yasa ile İstanbul'un belediye modeli Ankara'ya uyarlanarak "Ankara Şehremaneti" kuruldu. İlk işi bataklıkları kurutmak oldu. Ardından "yapı malzemeleri fabrikaları" kuruldu. 1925'te çıkarılan bir başka yasa ile Şehremaneti'ne kamulaştırma yetkisi verildi. Yenişehir'e arazi sağlamak amacıyla büyük bir kamulaştırma hareketine girişildi. 1927'ye gelindiğinde

Ankara'nın nüfusu 74 bine ulaşmış; apartmanların yanı sıra, "bahçeli ev" tipinde, ayırık düzende memur konutları inşa edilmeye başlanmıştı. Devlet tarafından yapılan bahçeli memur evleri, yaratılmak istenen ulusal burjuvazinin yaşam çevresini resmediyordu. Bu model, özel sektörce de benimsenince, orta ve üst gelir grupları için Sıhhiye'den Kızılay'a, bulvarın iki yakasında birer-ikişer katlı bahçeli evler yapıldı. Fakat tüm bunlar plansız imar deneyimleriydi. Yapılarda üslup birliği kurulamıyor, yerleşme biçimi dağınık oluyordu. Bunu düzeltmek için 1927'de uluslararası bir yarışma açıldı ve üç yabancı mimar Ankara'ya davet edildi. Yarışmayı Berlinli mimar Hermann Jansen kazandı. Hazırladığı "Ankara

İmar Planı" 1932'de onaylanarak yürürlüğe girdi. Jansen Planı, birbirini kesen iki ana ulaşım damarı ile etrafındaki kentsel yaşam merkezlerini ve açık alanları belirliyordu. Bu plana göre, ticari merkez Ulus'ta, yönetim merkezi Yenışehir'de olacaktı.

Osmanlı'nın küçük Orta Anadolu kentinden, yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin bayındır başkenti haline gelen Ankara projesinin başarısı, Sovyet yönetmen Sergei Yutkeviç'in, 1933 yapımı "Türkiye'nin Kalbi Ankara" adlı belgesel filmine de konu olmuştu. Bugün Ankara'nın nüfusu, 4 milyonu aşmış durumda. Bir başkent ve bir metropol olarak sürekli gelişiyor. Anafartalar Çarşısı'nın "Yürüyen Merdivenli Çarşı" olarak bilinmesi de, İş Bankası

"gökdelen"i de bir şeyin ilki olma bayrağını çoktan devrettiler. Yeni yaşam merkezleri ve yaşam merkezlerinin yeni simgeleri var artık. İhtiyacımızı tam olarak karşılamasa da yeşilden yoksun değil bu kent. Büyük ölçüde devlet organlarının kurumsal desteğine bağımlı da olsa, gittikçe artan sayıdaki kültür-sanat etkinliği içinde -Kısa Film Festivali ve Kadın Filmleri Festivali gibi-Türkiye'nin ilk'leri var. Ankara, geleceğe yeni fotoğraflar biriktiriyor. Ve en önemlisi, hepimizin kalbi Ankara'da atıyor.